

Granskning av bolagsstyrning ur ett koncernperspektiv

Rapport

Piteå kommun

KPMG AB

2022-01-17

Antal sidor 36

Antal bilagor 6

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	7
3.1	Organisation	7
3.2	Styrande lagrum	8
3.3	Styrande dokument	10
3.4	Ägarstyrning	16
3.5	Internkontroll	21
3.6	Attestföreskrifter	22
3.7	Samordning	23
3.8	Uppföljning och rapportering	25
4	Slutsats och rekommendationer	27
	Bilaga A, Svar på revisionsfrågorna	29
	Bilaga B, Internkontroll	31
	Bilaga C, Attest	32
	Bilaga D, Ägardirektiv	33
	Bilaga E, Bolagsstyrning	34
	Bilaga F, Övriga granskningsobjekt	35

1 Sammanfattning

Vi har av Piteå kommuns fått i uppdrag att övergripande klargöra styrningen mot kommunfullmäktiges mål och om denna är tillräcklig. Dessutom har efterlevnaden av kommunfullmäktiges styrdokument riktade till kommunkoncernen att granskas. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att bolagsstyrningen till övervägande del är ändamålsenlig. Dock har vi noterat vissa förbättringsområden så som att efterlevnaden av fastställda styrande dokument bör säkerställas. Inom ramen för denna granskning kan vi konstatera att ägardirektiven i vissa av bolagen inte fastställts av bolagsstämman, vilket enligt *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag* ska ske för att äga giltighet. *Policy för intern kontroll och styrning* efterlevs inte heller fullt ut.

Att kommunfullmäktige pekat ut specifika mål till vissa bolag menar vi är positivt. Vid intervju framkom dock viss kritik mot att de kommunala bolagen ska styra mot samtliga generella mål som fastslagits av fullmäktige. Det ansågs vara svårt att uppnå vissa av kommunfullmäktiges mål utifrån bolagets verksamhet. Vi delar denna uppfattning och rekommenderar därför att se över möjligheterna att tydliggöra målen som respektive kommunalt bolag ska att förhålla sig till utifrån den verksamhet som bedrivs i bolaget. Om målen inte är applicerbara på det enskilda kommunala bolaget finnas det en risk att kommunfullmäktige fastställda mål får en sekundär roll i styrningen av bolagen.

Vi konstaterar att samtliga kommunala bolag fastställt attestföreskrifter, vissa bolag har även skapat tillämpningsanvisningar vilket vi anser är positivt. Dock är vår bedömning att attestföreskrifterna i fyra av de sju granskade bolagen bör tydliggöras med att "fyra-ögonsprincipen" ska tillämpas.

Det finns uttalad samordning/samverkan av resurser mellan de kommunala bolagen och med primärkommunen. Att det arbetas med att ta fram en struktur för exempelvis näringslivsetableringar anser vi är positivt. Däremot saknas det överlag en tydlig strategi mellan primärkommunen och de kommunala bolagen vad gäller samordning så som vad det ska samverkas runt och vilka roller respektive aktör ska ha etc. I syfte att uppnå samordning som bidrar till nytta för Piteå kommun rekommenderar vi att se över samverkan mellan primärkommunen och de kommunala bolagen för att tydliggöra ansvar och roller.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi att;

- säkerställa att stipulerad *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag* efterlevs. Avser PiteEnergi, Piteå Hamn, PSP och Pireva (avsnitt 3.4.7),
- säkerställa att *Policy för intern kontroll och styrning* efterlevs. Avser Piteå Hamn (avsnitt 3.5.1),
- säkerställa att bolagsstämman beslutar om ägardirektiv. Avser PiteEnergi, Piteå Hamn, PSP och Pireva (avsnitt 3.4.7),

2022-01-17

- tydliggöra attestföreskrifterna. Avser PSP, PiteBo, PNF och PiteEnergi, (avsitt 3.6.1),
- se över samverkan med primärkommunen. Samtliga granskade bolag (avsnitt 3.7.3).

Vidare rekommenderar vi kommunstyrelsen att;

- säkerställa att stipulerad *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag* efterlevs (avsnitt 3.3 och 3.4.7),
- säkerställa att *Policy för intern kontroll och styrning* efterlevs (avsnitt 3.3 och 3.5.1),
- tydliggöra *Reglemente för attest* (avsnitt 3.3.1),
- se över samverkan med de kommunala bolagen (avsnitt 3.7.3),
- se över möjligheten att tydliggöra målen för de kommunala bolagen (avsnitt 3.4.7).

2 Bakgrund

Vi har av lekmannarevisorerna i Piteå kommun fått i uppdrag att granska Bolagsstyrningen ur ett koncernperspektiv i kommunkoncernen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Moderbolaget i Piteå kommunkoncern är Piteå kommunföretag AB (PIKAB). Under moderbolaget finns följande bolag där kommunen är 100 procents ägare:

- AB PiteBo,
- AB PiteEnergi med dotterbolag,
- Piteå Hamn AB,
- Piteå Näringsfastigheter AB (PNF) med dotterbolag,
- Piteå Renhållning och Vatten AB (Pireva),
- Piteå Sciencepark AB (PSP).

Utöver dessa bolag finns ett 15 tal bolag/stiftelser/ekonomiska föreningar där Piteå kommun har ett bestämmande eller betydande inflytande samt övriga bolag där kommunen är minoritetsägare.

Innan överlämning av en kommunal angelägenhet till ett kommunalt bolag kan ske måste ägaren bland annat fastställa vilket kommunalt ändamål bolagets verksamhet ska ha samt vilka kommunala befogenheter bolaget ska verka inom.

I kommunstyrelsens uppdrag ingår att fullgöra ägarrollen över de kommunala bolagen. Förutom att utöva uppsikt över all verksamhet som bedrivs i kommunal regi ingår även att utöva styrning och kontroll. Detta innebär bland annat att bedriva en dialog mellan kommunen och bolagen, upprätta styrning i form av direktiv samt bereda fullmäktiges möjlighet att avgöra frågor av principiell art.

Med bristande ägarstyrning finns risken att bolagen inte bedrivs enligt ägarens intentioner, dvs. de ändamål som bolagens verksamhet ska uppfylla. Det finns även risk att kommunkoncernens intressen avseende verksamhet och ekonomi inte uppnås.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen har syftat till att övergripande klargöra om styrningen mot kommunfullmäktiges mål är tillräcklig. Dessutom har efterlevnaden av kommunfullmäktiges styrdokument riktade till kommunkoncernen granskats.

Granskningen har utgått från följande revisionsfrågor:

- Styrning;
 - Är bolagsstyrningen ändamålsenlig i Piteå kommun?
 - På vilket sätt omhändertas de mål kommunfullmäktige fastställt?

- Samverkan/samordning;
 - I vilken utsträckning sker centralisering av stödfunktioner/samordning av olika verksamheter; mellan kommun och bolag?
 - mellan bolagen?
- Uppföljning och rapportering;
 - Sker en relevant uppföljning och rapportering av bolagens verksamheter, internt inom bolaget samt till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige?
- Internkontroll;
 - Hur ser bolagens arbete med internkontroll ut?
 - Är internkontrollen ändamålsenlig och tillräcklig?
- Styrande dokument;
 - Efterlevs fastställda styrande dokument kopplat till bolagsstyrning (utöver ägar-direktiv och bolagsordning exempelvis attestföreskrifter, riktlinjer för internkontroll, företagspolicy eller dyl.)?

Granskningen har avgränsats till att omfatta PIKAB, AB PiteBo, AB PiteEnergi, Piteå Hamn AB, Pireva, PNF samt PSP.

Granskningen omfattar även kommunstyrelsen till viss del, framför allt kopplat till styrelsens uppsiktsplikt och de styrande dokument som finns.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen (2017:725)
- Aktiebolagslagen (2005:551)
- Tillämpbara interna regelverk, policyer och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom genomgång av styrande och stödjande dokument samt intervjuer med tjänstepersoner från respektive bolag (i första hand VD och ekonomiansvarig).

Genomgående i rapporten kommer följande bolagsförkortningar att användas för:

- Piteå kommunföretag AB PIKAB och/eller – moderbolaget,
- AB PiteBo - PiteBo,
- AB PiteEnergi - PiteEnergi,
- Piteå Hamn AB - Piteå Hamn och/eller hamnen,

Piteå kommun
Granskning av

2022-01-17

- Piteå Renhållning och Vatten AB – Pireva,
- Piteå Näringsfastigheter AB - PNF samt
- Piteå Sciencepark AB – PSP.

Samtliga intervjuade och koncernkontrollern har haft möjlighet att faktakontrollera granskningsrapporten.

3 Resultat av granskningen

Av bilagorna B-F framgår i tabellform en sammanställning över de explicita granskningsmoment som det fokuserats på inom ramen för denna granskning.

3.1 Organisation

Under Piteå kommunkoncern, Piteå kommunföretag AB, finns sex bolag med tillhörande dotterbolag där kommunen är majoritetsägare (bolag med bestämmande inflytande). Verksamheten i bolagen ingår i den kommunala verksamheten och styrning och uppföljning av bolagens verksamhet är lika viktig som verksamheten i nämnderna. De kommunala bolagens särart kräver att styrprocessen är genomtänkt och följer ägardirektiv och riktlinjer på ett beslutat och strukturerat sätt som bottnar i kommunfullmäktiges mål.

Piteå Kommunföretag AB *	100 %
AB PiteBo *	100 %
AB PiteEnergi *	100 %
PiteEnergi Handel AB *	100 %
Norrgasol AB *	100 %
Lillpite Kraft AB *	91 %
Piteå Hamn AB *	100 %
Piteå Näringsfastigheter AB *	100 %
AB Furunäsets fastigheter *	100 %
Fermaten KB *	100 %
Hedfastigheter i Piteå AB *	100 %
Nevatko AB *	100 %
Svenska Kompositbyn AB/KB *	100 %
Ojebyn 33:199 AB*	100 %
Norrfab i Piteå AB *	70 %
Trähallen AB *	51 %
KB Stadsvapnet *	51 %
You Call Sverige AB **	30 %
Press-Huset i Piteå AB ***	9 %
Piteå Renhållning och Vatten AB *	100 %
Piteå Science Park AB *	100 %
Nolia AB **	33,33 %

1

Kommunala uppdragsföretag	
Samägda företag	
Stiftelsen Energitekniskt Centrum**	100 %
Stiftelsen Institutet Dans i skolan**	100 %
Stiftelsen Festspelen i Piteå**	20 %
ShoreLink AB***	15 %
Filmpool Nord AB***	9,1 %
BD Pop AB***	7,5 %
Norrbottenbanan AB**	7,1 %
Regionala kollektivtrafik-myndigheten Norrbotten**	3,57 %
Investeringar i Norrbotten AB***	3,4 %
IUC i Norrbotten AB***	3 %
Svenska Kommun Försäkrings AB***	3 %
Informationsteknik i Norrbotten AB***	2 %
Kommuninvest Ekonomisk förening***	0,6 %
Inera AB***	0,16 %

* Bolag med bestämmande inflytande

** Bolag med betydande inflytande

*** Övriga bolag

3.2 Styrande lagrum

3.2.1 Kommunal verksamhet i aktiebolagsform

Kommunallagen utgår ifrån att all kommunal verksamhet bedrivs utifrån ett kommunrättsligt perspektiv. Kommunfullmäktige måste därför säkerställa att så är fallet. De medel som finns att tillgå för detta ändamål utgörs för bolagens del av bolagsordning, företagspolicy (lokala bolagsstyrningsprinciper) och ägardirektiv.

Formellt är det bolagsstämman och de ombud som utsetts som utgör bryggan mellan kommunen som ägare och företaget som självständig juridisk person.

Det är viktigt att notera att varken kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen utgör formella bolagsorgan i aktiebolagsrättslig mening. Det är både önskvärt och väsentligt att

¹ Presshuset AB är sålt under 2021 samt Nolia ägs numera till 50 procent

när kommuner väljer att driva verksamhet i bolagsform att de också styr verksamheten i bolagssektorn. Styrningen måste dock ske utifrån det aktiebolagsrättsliga regelverket.

3.2.1.1 *Kommunallagen*

Uppsikt enligt Kommunallagen

Av 6 kapitlet 1 § kommunallagen (KL) framgår att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska även ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § eller enligt annan lag eller författning.

Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2–6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen eller regionen är medlem i Lag (2019:835).

Kommunallagen 10 kap. reglerar de kommunalt ägda bolagen. 1 § KL anges förutsättningarna för att överlämna kommunala angelägenheter till ett aktiebolag. Bestämmelsen innebär att den verksamhet som överlämnas till bolaget ska falla inom den kommunala kompetensen och att risken för kompetensöverskridande ska vara liten.

Kommunfullmäktige åläggs i 10 kap. 3 - 7 §§ vissa skyldigheter gällande hel- och delägda företag. Om en kommun lämnar över vårderna av en kommunal angelägenhet till ett aktiebolag där kommunen direkt eller indirekt innehar samtliga aktier, ska fullmäktige:

1. fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten,
2. se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen,
3. utse samtliga styrelseledamöter,
4. se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas,
5. utse minst en lekmannarevisor och
6. se till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

Enligt KL 6 kap. 9 § ska kommunstyrelsen i årliga beslut för varje sådant aktiebolag som avses i 10 kap. 2 § pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder. Styrelsen ska i sådana fall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 3–5 §§ är uppfyllda i fråga om sådana aktiebolag som avses i de bestämmelserna.

3.2.1.2 Aktiebolagslagen

Aktiebolagslagen gäller fullt ut även för kommunalt hel- eller delägda bolag. Någon speciallagstiftning för bolag med offentliga ägare finns inte.

I aktiebolagslagen regleras bland annat styrelsens och verkställande direktörens (VD:s) uppgifter. Lagen reglerar även vad en bolagsordning måste innehålla. I 10 kap. 1 § punkt 3 föreskrivs att bolagsordningen ska innehålla "föremålet för bolagets verksamhet, angivet till sin art". I 8 kap. 41 § andra stycket framgår att en ställföreträdare för bolaget inte får följa en anvisning av bolagsstämman eller något annat bolagsorgan om anvisningen strider mot aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. I 11 kap. regleras rätten att i ett aktiebolag utse lekmannarevisorer för granskning om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

I ett kommunalt aktiebolag finns följande bolagsorgan:

- Bolagsstämman - är bolagets högsta beslutande organ där aktieägarna utövar sin rätt att besluta i bolagets angelägenheter. Här kan ägarens - kommunens – representant lämna särskilda direktiv till bolaget.
- Bolagets styrelse - svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets verksamhet.
- Bolagets verkställande direktör - sköter den löpande verksamheten enligt de riktlinjer och anvisningar som meddelas av styrelsen i exempelvis arbetsordning och VD instruktion.
- Auktoriserad revisor granskar bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning.
- Lekmannarevisor granskar om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Av 10 kap. 3 § kommunallagen följer särskilda krav när kommunen eller regioner väljer att bedriva verksamhet i ett helägt aktiebolag. Bestämmelsen innebär bland annat att det kommunala ändamålet med verksamheten skall anges i bolagsordningen, att fullmäktige skall utse samtliga styrelseledamöter och minst en lekmannarevisor samt att fullmäktige skall ges rätt att ta ställning innan bolaget fattar beslut i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

3.3 Styrande dokument

Kommunens bolag regleras utifrån ett ägarperspektiv av olika dokument såsom bolagsordning och ägardirektiv m.fl.

En kommunal *Bolagsordning* ska uppfylla vissa kriterier utöver vad som stadgas i aktiebolagslagen. Detta regleras i kommunallagen kap. 10, se avsnitt 3.2.1.1 ovan.

Ägardirektiv behandlar bland annat kommunens ledningsfunktion. Vidare stipulerar ägardirektivet verksamhetsdirektiv så som övergripande mål samt ekonomiska direktiv inklusive hur den ekonomiska rapporteringen ska ske. Ägardirektivet fastslår även att

bolagets styrelse skall upprätta en instruktion för verkställande direktören, vilken roll koncern-VD har samt att bolaget ska ta fram och fastställa ägardirektiv till bolagets dotterbolag som bygger på det ägardirektiv kommunfullmäktige fastställt.

Utöver ovanstående dokument har kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fastslagit ett antal styrande dokument som även omfattar de kommunala bolagen. Dessa är bland annat *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag*, *Policy för intern kontroll och styrning* samt *Reglemente för attest* vilka presenteras översiktligt nedan.

Reglemente för styrelser och nämnder²

Kommunstyrelsen är enligt *Reglemente för styrelser och nämnder* kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och de styrande dokument som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som finns i lag eller förordning. Styrelsen har ett särskilt ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska leda, utveckla och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter genom kommunens övergripande styr- och ledningssystem. De ska ha uppsikt över att övriga nämnder, och eventuella gemensamma nämnder, efterlever de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin (ledning-funktion).

Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrfunktion).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (uppföljningsfunktion).

Kopplat till de kommunala bolagen ska kommunstyrelsen;

- ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
- ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade,
- ansvara för regelbundna möten mellan styrelsen och företagsledningarna/stiftelseledningarna,
- löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 2–6 §§ KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i,

² KF 2020-12-14 § 279

- årligen, besluta i samband med årsredovisning pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister föreläggat, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder,
- svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag³

Kommunfullmäktige kan enligt 10 kap. 3 § kommunallagen (2017:725) besluta att överlämna vården av viss kommunal verksamhet till ett helägt kommunalt bolag.

Policyn anger hur Piteå kommun styr och leder de bolag där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande av varaktig karaktär och gäller för kommunstyrelsen och samtliga hel- eller delägda bolag där Piteå kommun har ett bestämmande eller väsentligt inflytande av varaktig karaktär.

Syftet med bolagspolicyn är att tydliggöra Piteå kommuns ägarroll och hur kommunens ägarstyrning av sina bolag ska genomföras. Dessutom anger bolagspolicyn gemensamma principer för bolagen inom områdena styrelse och VD, ekonomi, information och revision etc.

Av policyn framgår att kommunen har valt att organisera de flesta kommunala bolagen (där ägarandelen ger ett betydande inflytande eller där bolaget drivs på affärsmässig grund på en konkurrensutsatt marknad) under ett gemensamt holdingbolag, Piteå Kommunföretag AB (PIKAB). PIKAB är moderbolag i kommunens bolagskoncern. Moderbolaget har ett bestämmande inflytande över de helägda dotterbolagen.

Kommunfullmäktige

Policyn fastslår att kommunfullmäktige är ytterst ansvarig för kommunens bolagsstyrning. Kommunfullmäktige beslutar alltid om verksamheten ska bedrivas i bolagsform eller ej och beslutar även om förvärv och försäljning av bolag, utser samtliga styrelseledamöter och lekmannarevisorer etc. Kommunfullmäktige ser till att ändamål, kommunala befogenheter och möjligheten att ta ställning innan beslut, anges i bolagsordning.

Det är kommunfullmäktige som enligt kommunallagen ska besluta om en kommunal verksamhet helt eller delvis ska bedrivas i bolagsform. Kommunfullmäktige ska även tydliggöra och utföra den underställningsplikt som gäller för kommunens bolag i frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt. Denna underställningsplikt ska preciseras i bolagsordningen.

Kommunfullmäktige kan delegera bolagsfrågor till kommunstyrelsen om frågorna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Följande frågor ska vara förbehållna kommunfullmäktige:

³ KF 2020-12-14, § 279

1. Ärenden enligt 10 kap. 2–9 §§ Kommunallagen (KL) med innebörd att:
 - Besluta om viss verksamhet skall bedrivas i företagsform
 - Fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten
 - Se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen
 - Utse samtliga styrelseledamöter. Detta gäller såväl i del helägda bolagen som i de delägda där valet av ledamöter gäller det antal som ska utses av ägaren Piteå kommun
 - Utse minst en lekmannarevisor och revisorssuppleant
 - Se till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare
 - Se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning innan sådana beslut fattas i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Sådana frågor kan vara: Beslut om kommunal borgen, Kapitaltillskott (förlusttäckning, driftsbidrag mm), Godkännande av förvärv eller bildande av bolag eller annat väsentligt företagsengagemang, Bildande av bolag, nyemission, fondemission, fission, fusion, frivillig likvidation och Försäljning eller köp av bolag, del av bolag eller bolags rörelse.
2. Godkänna bolagsordningar.
3. Godkänna PIKAB:s ägardirektiv.
4. Godkänna PIKAB:s dotterbolags ägardirektiv till den del som avser bolagets huvuduppgift och verksamhetsinriktning.
5. Övergripande mål och riktlinjer för verksamheten och ekonomin, budget.
6. Grunderna för ekonomiska förmåner för styrelseledamöter, lekmannarevisorer och eventuella suppleanter i företagen.
7. Ansvarsfrihet för styrelseledamot och verkställande direktör om revisor ej tillstyrkt sådan

Beslut i ovanstående ärenden bör innan beslut i kommunfullmäktige även beredas av koncernstyrelsen.

Koncernstyrelsen har, i syfte att möjliggöra för kommunstyrelsen att fullgöra sin uppsiktsplikt, löpande rapporteringsskyldighet till kommunstyrelsen över de i bolagsform bedrivna verksamheterna.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen skall enligt kommunallagen och sitt reglemente leda och samordna planering och uppföljning av hela kommunens ekonomi och verksamhet. Detta uppdrag gäller även uppföljning av bolagens ekonomi och verksamhet. PIKAB ska enligt bolagsordningen ge underlag till kommunstyrelsen för denna uppföljning.

Bolagen står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt enligt 6 kap. 1 § KL. Bolagspolicyen fastslår att kommunstyrelsen ska ha uppsikt över bolagens verksamheter. Den ska varje år pröva och besluta om bolagens verksamheter varit förenliga med kommunala ändamål och befogenheter. Om den finner att så inte är fallet, ska

den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt uppfylls inte enbart genom att dess ledamöter kan vara ledamöter i styrelsen för ett kommunägt bolag. Vilken information som kommunstyrelsen behöver från bolaget, och hur den ska lämnas, framgår av ägardirektiven.

Kommunstyrelsen har genom delegation från kommunfullmäktige rätt att besluta om bolagsfrågor som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Bolagsstyrelser

Bolagsstyrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. Den har både en styrande och en kontrollerande funktion. Styrelsen säkerställer att bolaget har lämpliga strategier för att uppnå de mål och följa de riktlinjer som beslutas. Den politiska demokratiska processen sker inte i bolagsstyrelsen, utan i andra kommunpolitiska forum. Bolagsstyrelsen säkerställer att själva utförandet sker i enlighet med de gällande ägardirektiven.

Styrelsen tillsätter/avsätter den verkställande direktören (sker i samråd med Piteå Kommunföretag AB:s VD för de bolag som ägs direkt av Piteå Kommunföretag AB). Den fastställer arbetsordning för sitt eget arbete och fördelar arbetet mellan sig och VD. Varje styrelseledamot ska tillägna sig den kunskap om bolagets verksamhet, organisation, marknader m.m. som krävs för uppdraget.

Styrelsen ska minst två gånger per mandatperiod utvärdera sitt eget arbete. Utvärderingen koordineras av moderbolagets VD och resultatet delges Kommunstyrelsen. Styrelsen ansvarar även för utvärdering av bolagets VD.

Styrelsen skall besluta om följande dokument för att fullgöra sina formella åliggande enligt AB;

- Arbetsordning
- VD-instruktion
- Ekonomi- och verksamhetsrapportering
- Riskanalys och intern kontrollplan

Bolagsordning och ägardirektiv

Bolagsordning lägger grunden för bolagets existens. Bolagsordningen, som måste finnas enligt lag, innehåller bland annat bolagets namn, vilken verksamhet bolaget ska/får bedriva, aktiekapitalets storlek och antalet ledamöter i styrelsen.

I bolagsordningen finns också beskrivningar av kommunalt ändamål och befogenhet (kommunala kompetensen), samt kommunfullmäktiges möjlighet att ta ställning innan principiella och viktiga beslut. Bolagsordningen behandlas av kommunfullmäktige för kommunalt helägda bolag samt för bolag där bestämmande inflytande finns, men beslutas formellt av bolagsstämman.

Ägardirektiv som är ett formellt styrdokument som anger riktning, ramar och mål för bolaget (med utgångspunkt från det kommunala ändamålet). Ägardirektivet ska även underlätta kommunens uppföljning av verksamheten. Ägardirektiv ska fastställas på bolagsstämman och blir då juridiskt bindande.

Piteås kommunfullmäktige beslutar om ägardirektiv till moderbolaget PIKAB och fastställs därefter av bolagsstämman. Ägardirektiv till dotterbolag som ägs direkt av PIKAB utformas och beslutas av moderbolaget, men fastställs formellt av bolagsstämman i respektive bolag. Dock vad gäller bolagets huvuduppgift och verksamhetsinriktning, beslutas det av kommunfullmäktige.

PIKAB ska svara för ekonomisk uppföljning av koncernbolagen och lämna löpande information till kommunstyrelsen om bolagens ekonomi och verksamhet.

Koncernstyrelsen ska säkerställa att samordning sker mellan bolagen och mellan bolagen och kommunen.

Uppföljning

Rapportering är kommun- och koncernledningens sätt att följa upp bolagens ekonomi och verksamhet. Rapportering skall ske enligt en av kommunen fastställd tidsplan och omfattning.

Uppföljning av bolagens verksamhet och ekonomi skall, utöver bokslutet, ske av koncernstyrelsen vid minst två tillfällen per år. Vad gäller augusti tertialrapport ska denna sammanfalla med tidpunkten för kommunens tertialrapport. Uppföljning av kommunföretags koncernen skall därefter sammanföras med kommunens tertialrapport augusti för behandling i kommunstyrelsen.

Policy för intern kontroll och styrning⁴

Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att nämnder och styrelser med rimlig säkerhet säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige fastställt och de föreskrifter som gäller för verksamheten. Internkontrollen är en del av kommunens styr- och ledningssystem. Policyn gäller för Piteå kommuns samtliga nämnder, och bolag i tillämpliga delar.

Nämnden/styrelsen ska årligen upprätta en internkontrollplan, som utifrån verksamhetens processer, behandlar relevanta risker för att på en rimlig nivå säkerställa att;

- verksamheten lever upp till de av fullmäktige fastställda målen,
- verksamheten bedrivs kvalitativt och kostnadseffektivt, det vill säga med god ekonomisk hushållning,
- informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de lagar, regler och riktlinjer som finns efterlevs,
- möjliga risker, förluster och förstörelse inringas, bedöms och förebyggs

En riskanalys för varje risk ska upprättas i syfte att identifiera omständigheter som kan utgöra en risk för att ovanstående punkter inte tillämpas.

⁴ KF 2020-02-17 § 6

Följa upp och rapportera

Den interna styrningen och kontrollen ska under året systematiskt följas upp via kontrollmomenten enligt respektive periodicitet som är fastslagna i planen. Utfallet av kontrollmoment och förebyggande aktiviteter ska årligen analyseras och rapporteras till kommunstyrelsen som ett led i deras uppsiktsplikt.

Alla nämnder och styrelser ska anta internkontrollplan för året, senast vid årets första ordinarie möte. Nämndens beslutade uppföljningsrapport ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast före årsskiftet. Både internkontrollplan och återrapport ska följa upprättad mall i kommunens system för planering och uppföljning.

Reglemente för attest ⁵

Syftet med reglemente för attest är att säkerställa en god intern kontroll och motverka oegentligheter samt bidra till att säkerställa rättvisande redovisning. Reglementet styr ansvars- och arbetsfördelningen i kommunen vid attest av ekonomiska transaktioner. Rätten att fatta beslut om ekonomiska transaktioner, till exempel rätten att ingå avtal, ska beslutas i nämndens delegationsordning. Med ekonomisk transaktion avses händelse som bokförs i kommunens ekonomisystem enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Hel- och delägda kommunala bolag ska utfärda motsvarande regelverk som i tillämpliga delar beaktar kommunens attestreglemente.

3.3.1 Kommentarer och bedömning – Styrande dokument

Vi konstaterar att det utöver kommunallagen och aktiebolagslagen finns ett antal styrande dokument kopplat till bolagsstyrning som är fastställda av kommunfullmäktige.

Vår bedömning är att de väsentliga dokument för styrning av kommunens bolag finns på plats. Dock är vår bedömning att efterlevnad av de styrande dokumenten inte fullt ut är tillräcklig då bland annat ägardirektiven för samtliga bolag inte beslutats av bolagsstämman i enlighet med fastställd bolagspolicy, vilket beskrivs i kommande avsnitt.

Vi rekommenderar att *Reglemente för attest* ses över eftersom vi noterat att "Dokumentet gäller för samtliga nämnder". Detta kan uppfattas som om de kommunala bolagen inte har att följa styrdokumentet. I själva reglementet framgår det däremot att "Hel- och delägda kommunala bolag ska utfärda motsvarande regelverk som i tillämpliga delar beaktar kommunens attestreglemente".

3.4 Ägarstyrning

Bolagets verksamhet styrs av bland annat av bolagsordning, ägardirektiv, bolagspolicy, övriga av kommunfullmäktige beslutade styrdokument, kommunallagen, aktiebolagslagen etc. Ägardirektivet är underordnat bolagsordningen vilka båda i sin tur är underordnade aktiebolagslagen.

I den av kommunfullmäktige fastställda bolagspolicyn fastslås att av kommunen fastställda policydokument och vägledande principer, ska så långt som möjligt tillämpas i

⁵ KF 2019-09-23 § 206

kommunens bolag. Avsteg från detta skall godkännas av PIKAB:s VD och styrelseordförande, två i förening.

3.4.1 Bolagsordning

Kommunfullmäktige har beslutat om bolagsordning för samtliga kommunala bolag.⁶ Enligt aktiebolagslagen och genom *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag* ska bolagsordningen fastställas av bolagsstämman för att denna ska anses som giltig.

Samtliga bolagsstämmor har beslutat om bolagsordning som fastställts av ägaren, kommunfullmäktige.

3.4.2 Ägardirektiv

Till grund för bolagens verksamhet skall enligt *Ägardirektiv för Piteå Kommunföretag AB*⁷ ligga den av kommunfullmäktige antagna generella bolagspolicy, *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag*, vilken gäller samtliga majoritetsägda kommunala bolag med dotterbolag och dotterdotterbolag osv. Därutöver ska även övriga av kommunfullmäktige antagna styrande dokument gälla där så är tillämpligt.

Kommunfullmäktige har beslutat om ägardirektiv för moderbolaget PIKAB.⁸ Fullmäktige har även, i ägardirektivet till dotterbolagen som ägs direkt av PIKAB, besluta om bolagets huvuduppgift och verksamhetsinriktning i enlighet med bolagspolicyn. PIKAB har i sin tur fastställt ägardirektiv till sina dotterbolag⁹.

Enligt bolagspolicyn ska ägardirektiv antas av bolagsstämman för att äga giltighet. Bolagsstämmorna för PIKAB, PiteBo och PNF har fastställt ägardirektiven för bolaget. PiteEnergi, Piteå Hamn, PSP och Pireva uppgav att de inte kunde finna protokoll där det framgår att ägardirektiven fastställts av bolagsstämman.

PIKAB fastslår de ekonomiska direktiven så som exempelvis soliditet, räntabilitet på eget kapital, utdelning av koncernbidrag etc.

3.4.3 Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och de styrande dokument som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som finns i lag eller förordning. Kommunstyrelsen ska dessutom enligt *Reglemente för styrelser och nämnder* leda ett uppsiktsansvar över verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

De kommunala bolagen ska en gång per år lämna en bolagsrapport. Av bolagsrapporterna som lämnas framgår bland annat bolagets verksamhet, styrelsens och VD arbete, revision samt om bolagsstyrelsen anser sig hanterat internkontroll och riskhantering på ett tillfredsställande sätt. Bolagsstyrningsrapporten går efter beslut av den egna

⁶ KF 2021-06-21 §§ 94 - 110

⁷ KF 2021-06-21 § 93

⁸ KF 2021-06-21 § 93

⁹ PIKAB; 2014-02-20 PREVA, Piteå Hamn, PnF samt Piteå Energi, 2016-09-26 PiteBo, 2021-10-11 PSP.

bolagsstyrelsen vidare till PIKAB för beslut i moderbolagets styrelse¹⁰. Efter beslut i PIKAB:s styrelse lämnas samtliga bolagsstyrningsrapporter vidare till kommunstyrelsen för beslut. Om kommunstyrelsen anser att ett bolags verksamhet, vilken beskrivs i rapporten, inte varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och inte utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna skickar kommunstyrelsen ärendet till kommunfullmäktige med förslag på nödvändiga åtgärder. Detta har hittills inte behövts göras.

Uppsiktsplikten mot bolagen anses av bolagsföreträdare uppfyllas bland annat genom att kommunstyrelsen/kommunfullmäktige;

- samordnar arbetet som ska ske dvs. styrning, planering och uppföljning.
- fastställer styrande dokument så som ägardirektiv, bolagsordning, bolagspolicy etc.
- får bolagsstyrningsrapport,
- utser lekmannarevisorer.
- ekonomisk rapportering avseende årsredovisning, delårsrapport augusti, koncernbudget.
- rapportering till kommunstyrelsen efter moderbolagets styrelsemöten.

3.4.4 Styrelsen och VD:s arbete

Bolagets styrelse ska, enligt ägardirektiven, upprätta en instruktion för verkställande direktören. Av denna skall framgå arten och omfattningen av de frågor som är att hänföra till löpande verksamhet och således omfattas av VD:s behörighet enligt aktiebolagslagen. Samtliga bolagsstyrelser har upprättat en instruktion för bolagets VD.

Styrelsen ska minst två gånger per mandatperiod utvärdera sitt eget arbete. Utvärderingen koordineras av moderbolagets VD och resultatet delges kommunstyrelsen. Samtliga bolagsstyrelser har under nu pågående mandatperiod utvärderat det egna arbetet i enlighet med *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag*. Bolagsstyrelsen ansvarar även för utvärdering av bolagets VD. Utvärdering av VD är även genomförd av samtliga granskade kommunala bolag.

Efter varje styrelsemöte i PIKAB redogör, enligt uppgift, PIKAB:s ordförande på nästkommande kommunstyrelsesammanträde kring de punkter som behandlats på styrelsemötet. Verksamhetsföreträdare uppgav att när denna information lämnas redogörs bland annat för styrelseutvärderingen av de kommunala bolagen.

Samtliga bolagsstyrelser har i enlighet med bolagspolicyn fastslagit arbetsordning för det egna arbetet och fördelning av arbetet mellan styrelsen och VD.

Vid intervju framkom från verksamhetsföreträdare att de överlag ansåg att ägarstyrningen var tillräcklig.

¹⁰ PIKAB 2021-02-25

3.4.5 Mål

Kommunfullmäktige har beslutat om prioriterade mål, riktade övergripande mål samt mål för personal och ekonomi. Nedan redogörs vilka mål kommunfullmäktige fastställt kopplat till de kommunala bolagen.

Mål	Gäller för:
Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2050 50 000 invånare	Samtliga bolag
Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund	Samtliga bolag
Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	Samtliga bolag
Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	Samtliga bolag
Service och bemötande utformas jämställt i kommunens alla verksamheter	Samtliga bolag
Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	Samtliga bolag
Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	Samtliga bolag
Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar	Samtliga bolag
I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling	PSP
Piteå ska utveckla bra infrastruktur och goda kommunikationer	PiteEnergi, Pireva, Piteå Hamn
Piteå ska erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer	PiteBo, PiteEnergi, Pireva
Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande	PiteBo, PSP

Verksamhetsföreträdare uppgav att det sker ett löpande arbete utifrån de av kommunfullmäktige fastställda målen. Dessa mål är även kopplade till den strategiska plan som PIKAB:s styrelse fastställer årligen och som gäller för hela bolagskoncernen.

Målen som brutits ner från kommunfullmäktige utvärderas i respektive kommunalt bolag och redovisas vid delårsbokslut augusti och vid årsbokslutet till primärkommunen.

De bolagsspecifika målen som respektive bolagsstyrelse beslutat om stannar i det egna bolaget dvs. de går inte vidare till moderbolaget för beslut.

Affärs-/verksamhetsplan för respektive bolag grundar sig, förutom på vision, på affärsidé och uppdrag, på den strategiska plan som kommer från moderbolaget och de styrande dokument som kommer från primärkommunen där målen ingår.

Inom PNF arbetas det med en visuell strateginedbrytning där kommunfullmäktiges mål inarbetas och följs upp i samma struktur som verksamhetens löpande mål. Målen bryts ner till aktiviteter i en handlingsplan och följs upp på månadsbasis dvs. om inte målets natur kräver en tätare uppföljning.

Vid intervjuer framkom att trots att antalet mål minskat från tidigare år ansågs de fortfarande vara många mål till antalet att förhålla sig till.

Ett antal bolagsföreträdare uppgav att det var förhållandevis enkelt att koppla de generella målen mot den verksamhet som bolaget bedriver medan andra ansåg att det var svårt att ta leva upp till samtliga generella målsättningarna eftersom de inte har verksamhet som kan leverera måluppfyllelse kopplat till vissa mål. Dessa har då aktivt valt att bortse från vissa mål som bolaget inte kan bidra till på något adekvat sätt.

Bolagsföreträdare uppgav att eftersom bolagen bedriver affärsverksamhet kan vissa av kommunfullmäktiges mål ha inriktningar som upplevs svåra att koppla mot affärsverksamhet, så som exempelvis barnkonventionen kopplat till Piteå Hamn.

3.4.6 Principiella frågor

Kommunfullmäktige kan enligt företagspolicyn delegera bolagsfrågor till kommunstyrelsen om frågorna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Frågor av principiell karaktär från dotterbolagen lyfts till moderbolaget, PIKAB, innan de går vidare till kommunfullmäktige för beslut. Exempel på frågor som lyfts och som varit av principiell karaktär var nedläggning av Lillpite kraft, utbyggnad av hamnen, avyttring av större karaktär etc. Kommunfullmäktige beslutar även om viss del av prissättningen avseende hamnens tjänster (hamntaxa) för Piteå Hamns del, VA-taxa för Pireva samt del av prissättningen för PiteEnergi.

Vid intervjuer uppgavs att det ibland kan vara svårt att bedöma om en fråga är av principiell karaktär eller ej. Vid dessa tillfällen förs ett resonemang med den egna bolagsstyrelsen och tjänstepersoner/politiker inom primärkommunen.

3.4.7 Kommentarer och bedömning – Ägarstyrning

Vår bedömning är att bolagsstyrningen till stor del är ändamålsenlig i Piteå kommun. Däremot efterlevs inte fastslagna styrande dokument fullt ut exempelvis vad gäller fastställandet av ägardirektiven. Samtliga bolagsstämmor ska för att äga giltighet besluta om bolagsordning och ägardirektiv enligt *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag*. Alla bolagsstämmor har fastställt respektive bolags bolagsordning. Däremot konstaterar vi att bolagsstämmorna för PiteEnergi, Piteå Hamn, PSP och Pireva inte beslutat om ägardirektiv i enlighet med beslutad policy.

Att kommunfullmäktige pekat ut specifika mål till vissa bolag menar vi är positivt. Vid intervju framkom dock viss kritik mot att de kommunala bolag ska styra mot samtliga generella målen som fastslagits av fullmäktige. Det ansågs vara svårt att få in målen på ett adekvat sätt i bolagets verksamhet. Vi delar denna uppfattning och rekommenderar därför att se över möjligheterna att tydliggöra målen som respektive kommunalt bolag ska att förhålla sig till utifrån den verksamhet som bedrivs. Om målen inte är applicerbara på det enskilda kommunala bolaget finnas det en risk att kommunfullmäktige fastställda mål får en sekundär roll i styrningen av bolagen.

3.5 Internkontroll

Med intern styrning och kontroll avses enligt *Policy för intern kontroll och styrning* den process som syftar till att nämnder och styrelser med rimlig säkerhet säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige fastställt och de föreskrifter som gäller för verksamheten. Internkontrollen är en del av kommunens styr- och ledningssystem och gäller kommunens samtliga nämnder och bolag i tillämpliga delar.

Enligt verksamhetsföreträdare finns det etablerade rutiner för hur bolaget arbetar med internkontrollplan, från en intern diskussion till styrelsebeslut. Nedan följer ett par exempel över hur bolagen arbetar med riskanalyser och internkontrollplan;

— PNF arbetar enligt följande struktur;

- Styrelsen tar inledningsvis i riskanalysprocessen fram de risker de ser framför sig finns/skulle kunna finnas för bolaget. Verksamhetsföreträdare för bolaget har hittills inte, utöver de risker som styrelsen lagt fram, haft anledning att lägga till några ytterligare risker som verksamheten bedömt behöver ingå i riskanalysen.
- Därefter tar VD över som tillsammans med medarbetarna bedömer sannolikheten att riskerna ska uppstå.
- Internkontrollplan fastställs utifrån riskanalysens arbete.
- Uppföljning sker utifrån fastställda tidpunkter.

— PiteBo, arbetar enligt nedan struktur;

- Initialt i arbetet med riskanalysen går bolagets ledningsgrupp igenom de risker som de ser kan uppstå och bedömer därefter konsekvenser och sannolikhet.
- Ordförande i bolaget driver processen med riskanalysarbetet och styrelsen deltar genom en aktiv dialog på styrelsemötena.
- Internkontrollplan fastställs utifrån riskanalysens arbete.
- Uppföljning sker utifrån fastställda tidpunkter.

Att täcka alla risker inom en verksamhet ansågs vara utomordentligt svårt och utmanade. Internkontrollarbetet upplevs idag som ändamålsenligt av verksamhetsföreträdare. Arbetet med internkontroll är enligt uppgift ett viktigt stöd för att analysera och följa upp redan identifierade risker och eftersom varken risker eller verksamheter är statiska ansågs det som ett viktigt arbete med att fortsätta utvecklingen av internkontrollen.

Förutom bolagets löpande arbete med internkontroll upprättas årligen, i enlighet med kommunens *Policy för internkontroll och styrning*, en riskanalys som utmynnar en internkontrollplan som beslutas av styrelsen. Vid intervju framkom att det fördes adekvata dialoger kopplat till riskbedömning inom styrelsen samt att styrelsen ibland lägger till eller tar bort bedömda risker utifrån gjord riskanalys.

Någon verksamhetsföreträdare för dotterbolagen uppgav att arbete med riskanalys även skett via träffar med PIKAB:s VD och koncernkontroller där det förs löpande dialog om väsentliga risker. Dessutom görs enligt uppgift även kontinuerliga riskbedömningar kopplat mot leveranssäkerhet och arbetsmiljörisker inom respektive verksamhet.

Internt i bolagen uppgavs det arbeta mycket med riskanalyser då flera av bolagen lyder under andra myndigheter exempelvis Energimyndigheten med all den rapportering de ska ha.

Följa upp och rapportera

Den interna styrningen och kontrollen följs upp av respektive bolag, i enlighet med fastslagen plan, systematiskt under året. Uppföljning av internkontrollplanerna i dotterbolagen delges PIKAB:s styrelse i det fall något anmärkningsvärt noterats.

Samtliga bolagsstyrelser, förutom Piteå Hamn, beslutade om internkontrollplan 2021 i enlighet med *Policy för intern kontroll och styrning* dvs. senast vid årets första styrelsemöte. Hamnens internkontrollplan fastställdes vid det andra styrelsemötet, mars 2021.

Samtliga kommunala bolag lämnade, i enlighet med internkontroll policyn, ifrån sig en uppföljningsrapport, i form av bolagsstyrningsrapport, till kommunstyrelsens senast före årsskiftet. Respektive bolagsstyrelse beslutar i bolagsstyrningsrapporten om de bedömer att den interna kontrollen varit tillräcklig i det egna bolaget.

3.5.1 Kommentarer och bedömning – Internkontroll

Kommunstyrelsen har enligt KL 6 kap 1 § och 3 § ansvar för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt att ha uppsikt över nämnderna och bolagens verksamheter.

Arbetet med riskbedömning, internkontrollplaner och uppföljning följer en tydlig struktur och samtliga bolag har beslutat om riskanalys och internkontrollplan. Vi uppfattar det därför som att arbetet med internkontroll till stor del bedrivs ändamålsenlig och i tillräcklig utsträckning. Vi noterade dock att Piteå Hamn beslutat om internkontrollplan något sent utifrån fastslaget regelverk, *Policy för intern kontroll och styrning*, år 2021.

3.6 Attestföreskrifter

Hel- och delägda kommunala bolag ska enligt det styrande dokumentet *Reglemente för attest* utfärda motsvarande regelverk som i tillämpliga delar beaktar kommunens attestreglemente.

Samtliga bolag har av bolagsstyrelsen fastställt attestföreskrifter. Av följande attestföreskrifter framgår det tydligt att "fyraögonsprincipen" ska gälla;

- PIKAB, av attestinstruktionen framgår "två i förening".
- Pireva, attestinstruktionen fastslår "beställare och tillika sakgranskare (mottagningsattestant) och godkännare (beslutattestant) ska skiljas åt. Detta för att god intern kontroll kräver att minst två personer är inblandade i en rutin".
- Piteå Hamn, attestinstruktioner med tillhörande attestplan slår fast "minst 2 atteststeg".

För PSP, PiteBo, PNF och PiteEnergi framgår det inte helt tydligt att "fyraögonsprincipen" ska gälla. Dock uppgavs vid intervju att samtliga bolag tillämpade "fyraögonsprincipen".

3.6.1 Kommentarer och bedömning – Attestföreskrifter

Vi konstaterar att samtliga kommunala bolag fastställt attestföreskrifter. Vissa bolag såsom Piteå Hamn har även skapat tillämpningsanvisningar vilket vi ser positivt på.

Två par ögon ser mer än ett par ögon och med flera inblandade minskar risken för att fel (omedvetna eller medvetna) och oegentligheter ska uppstå. För att minimera risken för att eventuella fel ska uppstå gällande "fyraögonsprincipen" rekommenderar vi PSP, PiteBo, PNF och PiteEnergi att tydliggöra att "fyraögonsprincipen" ska tillämpas i attestföreskrifterna (i likhet med någon av de andra kommunala bolagen, PIKAB, Pireva eller Piteå Hamn).

3.7 Samordning

3.7.1 Primärkommunens lednings- och samordningsarbete

Av bolagspolicyn framgår att kommunstyrelsens stabsförvaltningar biträder, tillsammans med berörda bolag, koncernstyrelsen inom sina respektive kompetensområden. Stabsförvaltningarna har även en viktig konsultativ roll mot bolagen. Samverkan mellan kommunen och dess bolag avseende administrativa rutiner ska, i syfte att hela koncernkoncernen uppnår optimal kostnadseffektivitet och kvalité, ske så långt som möjligt.

Koncernstyrelsen ska enligt bolagspolicyn säkerställa att samordning sker mellan bolagen och mellan bolagen och kommunen.

3.7.2 Samordning/samverkan mellan primärkommunen och de kommunala bolagen samt mellan de kommunala bolagen

Samtliga kommunala bolag samverkar i större eller mindre grad med primärkommunen och mellan de kommunala bolagen. Vid intervjuer framkom att verksamhetsföreträdarna för de kommunala bolagen över lag var nöjd med den samverkan som finns mellan bolagen och kommunen och mellan bolagen. Dock uppgavs det finnas önskemål om en tydligare strategi över hur och vilka områden det ska samverkas runt med primärkommunen.

Det uppgavs finnas en oro om kraven på rapportering/uppföljning skulle öka för bolagen exempelvis kopplat till Borgmästaravtal. De kommunala bolagen, framför allt de

mindre bolagen, kan få svårt att leverera uppföljning/rapportering i den utsträckning som efterfrågas eftersom de inte har samma möjlighet/resurser som primärkommunen vad gäller kringresurser.

Utifrån den kritik som framfördes i den tidigare granskning gällande kommunens näringsliv arbetas det nu med att tas fram en struktur för hur detta ska arbetas vidare med exempelvis vad gäller näringslivsetableringar då arbetsformen runt detta tidigare spretat.

Under kommande två rubriker, *Samordning/samverkan mellan primärkommunen och de kommunala bolagen* samt *Samordning mellan bolagen* beskrivs några exempelområden där de kommunala bolagen samordnar/samverkar/köper tjänster av primärkommunen och områden där de kommunala bolagen samverkar mellan varandra.

Samordning/samverkan mellan primärkommunen och de kommunala bolagen

Samordning/samverkan kan enligt verksamhetsföreträdare vara i form av återkommande möten, enskilda projektutbyten och resursoptimering där de ser tydliga synergieffekter, dvs där de ser en potential att utveckla och effektivisera verksamheten.

PIKAB, PSP och Piteå hamn köper och samordnar med kommunen bland annat koncerncontroller, redovisningstjänster, kund- och leverantörsfakturahantering, fakturascanning, e-fakturor, fakturabevakning, ekonomisystem, koncernredovisningssystem, bokslutssystem, ärendehanteringssystem, styr- och ledningssystem, övriga programvaror, maskinvara mm.

PiteEnergi, Pireva och Piteå hamn samverkar med primärkommunen bland annat avseende etableringsfrågor och förfrågningar från näringslivet. På senare tid har enligt uppgift etableringsarbetet koncentrerats till olika infrastrukturfrågor (el, vatten/avlopp, hamn och logistik) kopplat till Haraholmens industriområde. PiteEnergi samverkar även med primärkommunen genom kontinuerliga ledningsägarträffar för informationsutbyte och samordning av till exempel infrastrukturprojekt. Dessutom sker samverkan gällande koncernredovisningssystem.

PNF samverkar med kommunen i frågor gällande exempelvis vissa inköpsavtal, fakturascanning, e-faktura, koncernredovisningssystem.

Kommunens gemensamma lönecenter nyttjas för lönehantering av PNF och Piteå Hamn. Piteå Hamn, PIKAB, PsP och PiteBo köper även ekonomiadministration, IT-stöd och verksamhetsutveckling av primärkommunen. PNF köper även IT-stöd.

Pireva och PiteEnergi samarbetar med tillväxtkontoret genom deltagande i Team Piteå. Även de övriga bolagen kan bli inblandade i etableringsärenden.

Samordning mellan bolagen

Centraliserade stödfunktioner inom moderbolaget finns i begränsad omfattning. PIKAB har en stab bestående av VD sekreterare och IT-strateg utöver koncern VD. Dessutom köps koncerncontroller (75 procent) av primärkommunen.

Det finns en gemensam inköpsorganisation inom PIKAB-koncernen och som nyttjas av samtliga kommunala bolag. Vidare har det precis anställts en gemensam kommunikationsresurs som ska arbeta med PNF, PiteEnergi, PIKAB och Piteå hamn. kommunala

bolag. Via PIKAB finns även tillgång till en strategisk IT/digitaliseringsresurs. Dessa båda funktioner är anställda på PiteEnergi.

PIKAB säljer övergripande- och administrativa tjänster till PNF, Piteå Hamn, Norrbotten län samt IT-strategitjänster till samtliga bolag.

Samordning/samverkan av verksamheten i koncernen sker även genom återkommande träffar med VD och respektive ekonomichefer, både formella och informella. Exempelvis månadsvisa träffar med VD-gruppen, där enligt uppgift ofta samverkansfrågor är på agendan. Ekonomichefsträffarna sker några gånger per år, beroende på behov.

PiteEnergi ger stöd i HR-frågor inom koncernen. Vidare sker inom PiteEnergi samverkan även inom områden så som HR, verksamhetsutveckling, ekonomi och lokalvård.

PNF och Pireva har enligt uppgift påbörjat ett samarbete vad gäller förvaltning av Pirevas fastigheter samt att de på medarbetarnivå har erfarenhetsutbyte i löpande frågor så som IT-säkerhet, ekonomi, projektstyrning mm. Pireva köper av PNF tjänster inom fastighetsskötsel och av Nolia AB köps kommunikationstjänster.

Piteå Hamn köper idag tjänster i stor omfattning inom PIKAB-koncernen. Av Pireva köps hamndrift och HR resurs och av PiteEnergi köps inköp och kommunikationstjänster till hamnen.

3.7.3 Kommentarer och bedömning – Samordning

Vi konstaterar att det sker samordning/samverkan av resurser mellan de kommunala bolagen och med primärkommunen.

Att det arbetas med att ta fram en struktur för exempelvis näringslivetableringar anser vi är positivt. Däremot saknas det överlag en tydlig strategi mellan primärkommunen och de kommunala bolagen vad gäller samordning så som vad det ska samverkas runt och vilka roller respektive aktör ska ha etc. I syfte att uppnå samordning som bidrar till nytta för Piteå kommun rekommenderar vi att se över samverkan mellan primärkommunen och de kommunala bolagen för att tydliggöra ansvar och roller.

3.8 Uppföljning och rapportering

Rapportering ska enligt bolagspolicyn ske enligt en av kommunen fastställd tidsplan och omfattning. Uppföljning av bolagens verksamhet och ekonomi ska, utöver bokslut, ske av koncernstyrelsen vid minst två tillfällen per år.

Samtliga intervjuade bolagsföreträdare uppgav att det finns väl fungerande rutiner och bra flöde för uppföljning av de stora ekonomiska produkterna delårsrapporter och bokslut/årsredovisning. Rapportering av delårsrapporter, bokslut/årsredovisning och mål från bolagen till primärkommunen sker via Stratsys¹¹.

Delårsbokslut inklusive koncernen rapporteras till bolagsstyrelsen och koncernstyrelsen per april månad. Delårsbokslut augusti och årsbokslutet (inklusive koncernen) rap-

¹¹ Kvalitetsledningssystem

porteras till bolagsstyrelsen, koncernstyrelsen, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Även budget med koncernen och kommunkoncernen rapporteras upp till fullmäktige.

Vid den årliga årsstämmodagen, vilken arrangeras av PIKAB, redovisar samtliga bolag till kommunfullmäktiges ledamöter och bolagens styrelser om sina respektive verksamheter.

Internt i bolagen sker rapportering via VD-rapport, ekonomisk rapportering och regelbunden uppföljning av internkontrollplanens riskanalys. Ekonomin i respektive bolag följs upp månadsvis och presenteras för styrelsen. Dessa rapporter stannar i den egna styrelsen.

3.8.1 Kommentarer och bedömning – Uppföljning och rapportering

Vår bedömning är att det finns en tydlig struktur för uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet både kopplat till primärkommunen och den interna uppföljningen och rapporteringen till bolagsstyrelsen.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att bolagsstyrningen till övervägande del hanteras ändamålsenligt. Dock har vi noterat vissa förbättringsområden så som att efterlevnaden av fastställda styrande dokument bör säkerställas. Inom ramen för denna granskning kan vi konstatera att ägardirektiven inte fastställts av bolagsstämman, vilket enligt *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag* ska ske för att äga giltighet. *Policy för intern kontroll och styrning* efterlevs inte heller fullt ut.

Att kommunfullmäktige pekat ut specifika mål till vissa bolag menar vi är positivt. Vid intervju framkom dock viss kritik mot att de kommunala bolag ska styra mot samtliga generella målen som fastslagits av fullmäktige. Det ansågs vara svårt att få in målen på ett adekvat sätt i bolagets verksamhet. Vi delar denna uppfattning och rekommenderar därför att se över möjligheterna att tydliggöra målen som respektive kommunalt bolag ska ~~att~~ förhålla sig till utifrån den verksamhet som bedrivs. Om målen inte är applicerbara på det enskilda kommunala bolaget finnas det en risk att kommunfullmäktige fastställda mål får en sekundär roll i styrningen av bolagen.

Vi konstaterar att samtliga kommunala bolag fastställt attestföreskrifter, vissa bolag har även skapat tillämpningsanvisningar vilket vi anser är positivt. Dock är vår bedömning att attestföreskrifterna i fyra av de sju granskade bolagen bör tydliggöras med att "fyra-ögonsprincipen" ska tillämpas.

Det finns uttalad samordning/samverkan av resurser mellan de kommunala bolagen och med primärkommunen. Att det arbetas med att ta fram en struktur för exempelvis näringslivsetableringar anser vi är positivt. Däremot saknas det överlag en tydlig strategi mellan primärkommunen och de kommunala bolagen vad gäller samordning så som vad det ska samverkas runt och vilka roller respektive aktör ska ha etc. I syfte att uppnå samordning som bidrar till nytta för Piteå kommun och de kommunala bolagen rekommenderar vi att se över samverkan mellan primärkommunen och de kommunala bolagen bland annat för att tydliggöra ansvar och roller.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi de kommunala bolagen att:

- säkerställa att stipulerad *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag* efterlevs. Avser PiteEnergi, Piteå Hamn, PSP och Pireva (avsnitt 3.4.7),
- säkerställa att *Policy för intern kontroll och styrning* efterlevs. Avser Piteå Hamn (avsnitt 3.5.1),
- säkerställa att bolagsstämman beslutar om ägardirektiv. Avser PiteEnergi, Piteå Hamn, PSP och Pireva (avsnitt 3.4.7),
- tydliggöra attestföreskrifterna. Avser PSP, PiteBo, PNF och PiteEnergi, (avsnitt 3.6.1)
- se över samverkan med primärkommunen. Samtliga granskade bolag (avsnitt 3.7.3)

Vidare rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- säkerställa att stipulerad *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag* efterlevs (avsnitt 3.3 och 3.4.7),

Piteå kommun
Granskning av

2022-01-17

- säkerställa att *Policy för intern kontroll och styrning* efterlevs (avsnitt 3.3 och 3.5.1),
- tydliggöra *Reglemente för attest* (avsnitt 3.3.1),
- se över samverkan med de kommunala bolagen (avsnitt 3.7.3)
- tydliggöra målen till de kommunala bolagen (avsnitt 3.4.7)

Datum som ovan

KPMG AB

DocuSigned by:

Camilla Strömbäck

4F6BFCF9B4F744C...

Camilla Strömbäck

*Certifierad kommunal revisor och kund-
ansvarig*

DocuSigned by:

Eva Henriksson

E1E5533098AA495...

Eva Henriksson

Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Bilaga A, Svar på revisionsfrågorna

Nedan besvaras respektive granskningsfråga kortfattat. För utförligare svar hänvisas till rapporten i sin helhet.

Är bolagsstyrningen ändamålsenlig i Piteå kommun? Efterlevs fastställda styrande dokument kopplat till bolagsstyrning (utöver ägardirektiv och bolagsordning exempelvis attestföreskrifter, riktlinjer för internkontroll, företagspolicy eller dyl.)

Vår bedömning är att bolagsstyrningen till stor del är ändamålsenlig i Piteå kommun.

De väsentliga dokument för styrning av kommunens bolag finns på plats. Utöver lagstiftning, bolagsordning och ägardirektiv finns det ett antal styrande dokument så som *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag*, *Policy för intern kontroll och styrning*, *Reglemente för attest* etc. som de kommunala bolagen ska förhålla sig till.

Däremot efterlevs inte fastslagna styrande dokument fullt ut exempelvis vad gäller ägardirektiv. Samtliga bolagsstämmor ska för att äga giltighet besluta om ägardirektiv enligt *Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag*. Bolagsstämmorna för PiteEnergi, Piteå Hamn, PSP och Pireva har inte beslutat om ägardirektiv i enlighet med beslutad policy.

På vilket sätt omhändertas de mål kommunfullmäktige fastställt?

Det sker ett löpande arbete utifrån de av kommunfullmäktige fastställda målen. Dessa mål är även kopplade till den strategiska plan som PIKAB:s styrelse fastställer årligen och som gäller för hela bolagskoncernen.

Målen som brutits ner från kommunfullmäktige utvärderas i respektive kommunalt bolag och redovisas vid delårsbokslut augusti och vid årsbokslutet.

Att kommunfullmäktige pekat ut specifika mål till vissa bolag menar vi är positivt. Vid intervju framkom dock viss kritik mot att de kommunala bolag ska styra mot samtliga generella målen som fastslagits av fullmäktige. Det ansågs vara svårt att få in målen på ett adekvat sätt i bolagets verksamhet. Vi delar denna uppfattning och rekommenderar därför att se över möjligheterna att tydliggöra målen som respektive kommunalt bolag ska att förhålla sig till utifrån den verksamhet som bedrivs. Om målen inte är applicerbara på det enskilda kommunala bolaget finnas det en risk att kommunfullmäktige fastställda mål får en sekundär roll i styrningen av bolagen.

I vilken utsträckning sker centralisering av stödfunktioner/samordning av olika verksamheter; mellan kommun och bolag samt mellan bolagen?

Det sker samordning/samverkan av resurser mellan de kommunala bolagen och med primärkommunen.

Att det arbetas med att ta fram en struktur för exempelvis näringslivsetableringar anser vi är positivt. Däremot saknas det överlag en tydlig strategi mellan primärkommunen och de kommunala bolagen vad gäller samordning så som vad det ska samverkas runt

och vilka roller respektive aktör ska ha etc. I syfte att uppnå samordning som bidrar till nytta för Piteå kommun rekommenderar vi att se över samverkan mellan primärkommunen och de kommunala bolagen för att tydliggöra ansvar och roller.

Sker en relevant uppföljning och rapportering av bolagens verksamheter, internt inom bolaget samt till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige?

Vår bedömning är att det finns en tydlig struktur för uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet både kopplat till primärkommunen och den interna uppföljningen och rapporteringen till bolagsstyrelsen.

Hur ser bolagens arbete med internkontroll ut? Är internkontrollen ändamålsenlig och tillräcklig?

Kommunstyrelsen har enligt KL 6 kap 1 § och 3 § ansvar för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt att ha uppsikt över nämnderna och bolagens verksamheter.

Arbetet med riskbedömning, internkontrollplaner och uppföljning följer en tydlig struktur och samtliga bolag har beslutat om riskanalys och internkontrollplan. Vi uppfattar det därför som att arbetet med internkontroll till stor del bedrivs ändamålsenlig och i tillräcklig utsträckning. Vi noterade dock att Piteå Hamn beslutat om internkontrollplan något sent utifrån fastslaget regelverk, *Policy för intern kontroll och styrning*, år 2021.

Piteå kommun
Granskning av

2022-01-17

Bilaga B, Internkontroll

INTERNKONTROLL							
	PIKAB	Pite Bo	Pite-Hamn	PIEVA	PNF	PSP	Pite Energi
Styrelsen ska årligen upprätta en internkontrollplan (Policy för intern kontroll och styrning)							
Finns bolagsspecifik internkontrollplan upprättad?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Är internkontrollplanen beslutad av bolagsstyrelsen?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
En riskanalys för varje risk ska upprättas (Policy för intern kontroll och styrning)							
Finns bolagsspecifik riskbedömning?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
En beslutad uppföljningsrapport avseende internkontrollen ska återrapporteras till kommunstyrelsens senast före årsskiftet. (Policy för intern kontroll och styrning)							
Redovisades en beslutad uppföljningsrapport till KS före årsskiftet år 2020.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Piteå kommun
Granskning av

2022-01-17

Bilaga C, Attest

ATTEST							
	PIKAB	Pite Bo	Pite-Hamn	PIEVA	PNF	PSP	Pite Energi
Kommunala bolag utfärdar egna riktlinjer som i tillämpliga delar beaktar kommunens regler (Reglemente för attest)							
Finns attestreglemente eller dyl. styrande dokument?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Beslutad av styrelsen?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Fastställs tydligt i attestreglementet/riktlinjen eller dyl. att fyraögon-principen ska gälla vid attestering av leverantörsfakturor?	Ja	Delvis	Ja	Ja	Delvis	Delvis	Delvis

Piteå kommun
Granskning av

2022-01-17

Bilaga D, Ägardirektiv

ÄGARSTYRNING - ÄGARDIREKTIV							
	PIKAB	Pite Bo	Pite-Hamn	PIEVA	PNF	PSP	Pite Energi
<i>Bolagsordning ska, för att äga giltighet, antas av bolagsstämman (Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag)</i>							
Finns, av bolagsstämman, beslutad bolagsordning?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
<i>Ägardirektiv ska, för att äga giltighet, antas av bolagsstämman (Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag)</i>							
Finns, av bolagsstämman, beslutat ägardirektiv?	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej

Piteå kommun
Granskning av

2022-01-17

Bilaga E, Bolagsstyrning

ÄGARSTYRNING - BOLAGSORDNING							
	PIKAB	PiteBo	Pite-Hamn	PIEVA	PNF	PSP	Pite Energi
<i>Finns bolagsordning fastställt av ägaren (KF)</i>	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
<i>Är bolagsordningen beslutad av bolagsstämman? (ABL samt Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag)</i>	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Bilaga F, Övriga gransk- ningsobjekt

ÖVRIGA GRANSKNINGSFRÅGOR							
	PIKAB	PiteBo	Pite-Hamn	PIEVA	PNF	PSP	Pite Energi
<i>Har styrelsen beslutat om arbetsordning? (Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag)</i>	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
<i>Har styrelsen beslutat om VD-instruktion? (Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag)</i>	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
<i>Styrelsen ska minst två gånger per mandatperiod utvärdera sitt eget arbete. Styrelsen ansvarar även för utvärdering av bolagets VD. (Bolagspolicy för Piteå kommuns hel och delägda bolag)</i>							
Finns dokumenterad utvärdering av styrelsen egna arbete?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Finns dokumenterad utvärdering av VD:s arbete 2020?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja